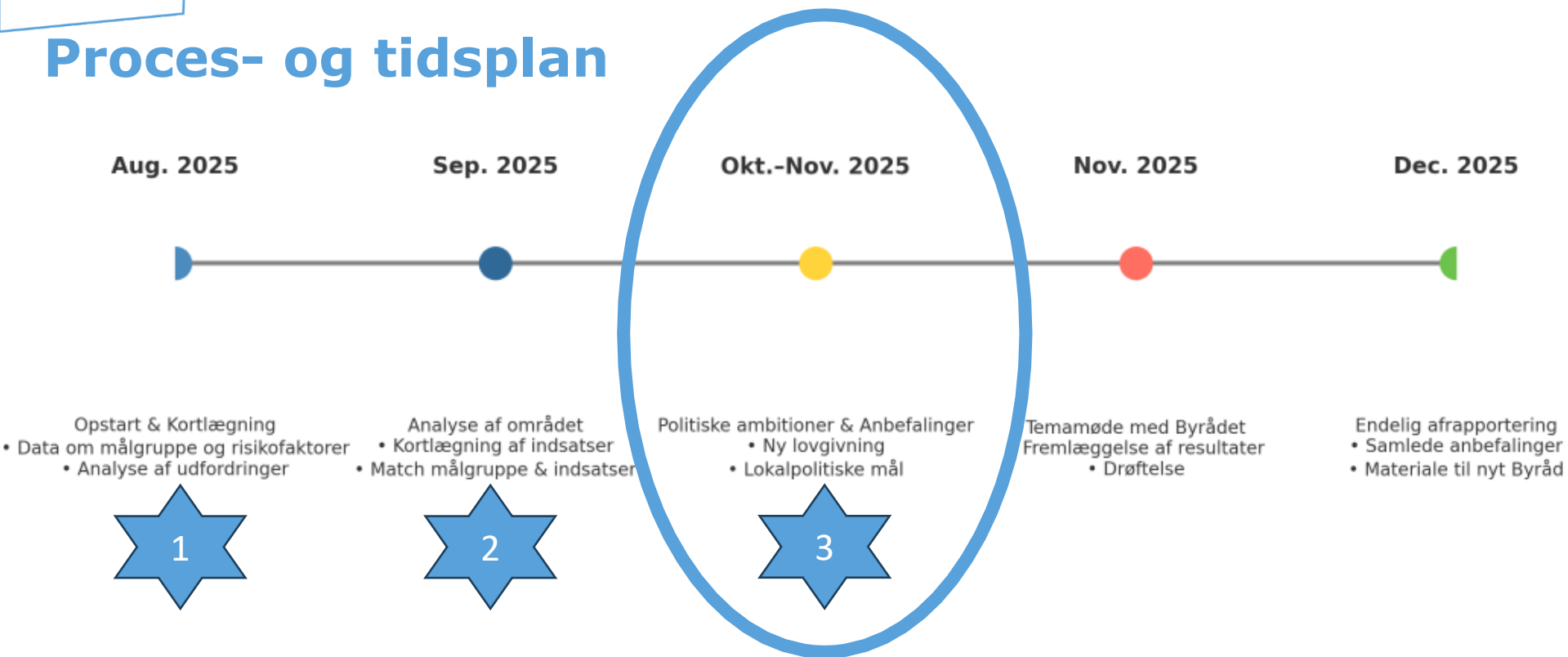

STYRKELSE AF SAMARBEJDET OM UNGES TRIVSEL OG UDDANNELSESMULIGHEDER I SLAGELSE KOMMUNE

*DELRAPPORT 3
OPSAMLING OG UDKAST TIL ANBEFALINGER*

Proces- og tidsplan

Delrapport 1 - Hovedkonklusioner

- Sproglige vanskeligheder
- Fraværsproblematik i skolerne
- Forholdsvis høj segregeringsgrad
- Færre gennemfører ungdomsuddannelse
- For mange uden arbejde
- Målgruppen er præget af en del tilflyttere
- Mange forskellige indsatser og hyppige skift
- Frafaldet på ungdomsuddannelserne

Hovedkonklusioner

Dagtilbudsområdet

- Omkring 20% af børnene i dagtilbud har behov for en sprogindsats
- Der ses et fald i antallet af børn, som har brug for en specialplads i børnehave/vuggestue
- Der ses et fald i antallet af tildelte støttetimer

Skoleområdet

- Socioøkonomisk har Slagelse Kommune en elevgruppe, der ligger på niveau med Region Sjælland, men lavere end på landsplan
- Trivslen ligger på niveau med Region Sjælland og landsplan
- Elevernes fravær ligger højere end Region Sjælland og landsplan. Især mht. sygefraværet
- Eleverne opnår de karakterer, som det forventes i forhold til den socioøkonomiske forventning (skolernes løfteevne er samlet på +0,13)
- Der er en stigende udvikling i antallet af PPR-indstillinger på grund af stigende efterspørgsel på PPR i det forebyggende arbejde
- Omkring 8 % af eleverne i grundskolen går i et specialtilbud, hvilket er højere end gennemsnittet for Region Sjælland og landsplan

Ungeområdet

- 73,6% har gennemført en ungdomsuddannelse, når de er mellem 25-30 år. 3,5% er i gang med en ungdomsuddannelse og 6,5% er i beskæftigelse. Det svarer samlet set til 83,6% (Den nationale målsætning er 90% for 25-årige).
- 4,4% unge modtager uddannelseshjælp. På landsplan er det 2,5%.
- Socioøkonomisk har kommunen et indeks (1,29), hvilket betyder, at der forventes flere på uddannelseshjælp end en gennemsnitlig kommune. Dog overstiger det faktuelle tal (4,4%) det forventede (3,2%).

Karakteristika for de 18-årige og 25-årige i risiko for ikke at gennemføre en ungdomsuddannelse eller komme i beskæftigelse

- Over halvdelen er tilflyttere, heraf 55% af de 18-årige og 78% af de 25-årige. Tendens til, at de kommer til kommunen i en sen alder.
- Flere går i et specialtilbud i 9. klasse, herunder 36,7% af de 18-årige og 30% af de 25-årige. (8 % i Slagelse Kommune, ca. 6% på landsplan (jf. Ungeløftet)).
- Skoletiden har for flere været præget af mistrivsel og fravær.
- I gennemsnit opnås lavere karakter ved afgangseksamen sammenlignet med hele kommunen. Dog opnår størstedelen min. 02 i dansk og matematik.
- Flere har en psykiatrisk diagnose, herunder 36,7% af de 18-årige og 38% af de 25-årige (16% på landsplan (jf. Ungeløftet)).
- Mange har min. 1 underretning inden det fyldte 18. år, herunder 61% af de 18-årige og 34,5% af de 25-årige. Størstedelen af underretningerne omhandler bekymring for barnets trivsel og omsorgssvigt. Ved de 25-årige omhandler også en stor del den unges adfærd.
- Flere har været anbragt i barndommen, herunder 20% af de 18-årige og 5,4% af de 25-årige (2% i Slagelse Kommune og 2% på landsplan (jf. Ungeløftet)).
- Flere har begået en kriminel handling, herunder 10% 18-årige og 10,9% 25-årige (4% på landsplan (jf. Ungeløftet)).
- Flere påbegynder en forberedende aktivitet/ungdomsuddannelse og afbryder denne, herunder 69% af de 18-årige og 78% af de 25-årige (samme tendens i Ungeløftet).

Delrapport 2 - Hovedkonklusioner

- Bredt og omfattende katalog af indsatser
- Tilflyttere adresseres ikke specifikt
- Begyndende tværsektorielt samarbejde
- Enkeltstående indsatser og projekter, som ikke dækker hele kommunen
- Behov for fælles strategi og koordinering
- Styrkelse af børnenes og de unges overgange
- Data- og vidensbaserede beslutninger
- Større fokus på sociale, fællesskabsskabende og trivselsfremmende almene miljøer

Hovedkonklusion – Delrapport nr. 2

Slagelse Kommune har et bredt og omfattende katalog af indsatser, projekter og øvrige aktiviteter, der spænder over hele børne- og ungdområdet, samt voksenområdet op til 30 år. Der ses dog et potentiale i at tænke særligt unge tilflyttere og unge med frafald ind som en særlig risikofaktor i de eksisterende indsatser. Der er tydelige spor af faglighed, engagement og vilje til at skabe gode betingelser for trivsel, læring og overgang til uddannelse og beskæftigelse. Ligeledes ses der en række tiltag, der viser en stigende grad af samarbejde på tværs af organisation og sektorer.

En opsamling og analyse af den samlede kortlægning indikerer et behov for at styrke sammenhængskraften i den samlede børne-, unge- og familieindsats yderligere. Mange aktiviteter fremstår i dag umiddelbart som enkeltstående projekter og tiltag, og der er her en mulighed for at samle dem i en fælles strategisk fortælling, der både skaber synergier, inspirerer, koordinerer og operationaliserer indsatserne i praksis.

Konkret peges der på tre områder, der med fordel kunne drøftes videre i Opgaveudvalget og eventuelt udfoldes i den tredje rapport.

Fælles strategi og koordinering:

Der er mulighed for at samle de mange indsatser i en overordnet strategi, der tydeliggør mål, prioriteringer og sammenhænge – og som sikrer, at alle arbejder mod fælles mål for unges trivsel og uddannelsesparathed

Styrket ledelse af børnenes og de unges overgange:

En systematisk model for ledelse af kædeansvaret, hvor ansvar, opfølgning og støtte er tydeligt defineret og forankret.

Datadrevet og helhedsorienteret tilgang:

Ved at styrke brugen af data og viden på tværs af sektorer kan indsatserne i højere grad baseres på en fælles forståelse af målgrupper, synergier, risikofaktorer og virksomme metoder.

Delrapport III: Opsamling og udkast til anbefalinger

Bygger videre på:

- Delrapport I: Kortlægning af data om børn og unge i Slagelse Kommune i risiko for ikke at gennemføre en ungdomsuddannelse eller komme i beskæftigelse.
- Delrapport II: Kortlægning af indsatser rettet mod alle børn og unge i alderen 0-30 år i Slagelse Kommune.

Består af tre dele:

1. Opsamlinger fra delrapport 1 og 2 og de politiske drøftelser
2. Forskning, nationale initiativer og lokale rammer
3. Opgaveudvalgets konklusioner

Formål: Sammenfatning af den politiske samtale i Opgaveudvalget, samt beskrive forskning og erfaringer ude fra, med henblik på at præsentere administrationen udkast til formulering af Opgaveudvalgets anbefalinger.

Forskning, nationale initiativer og lokale rammer

Reformkommission

Trivselskommission

Børnefattigdom, familieindkomst og sundhed blandt børn i 5.-9. klasse

Folkeskolens kvalitetsprogram

Førtidspensionsanalysen

Inklusionskonference

Tværgående reformimplementering

Beskæftigelsesreform

10 års plan for psykiatri

Lederinterview

Reform af ungdomsuddannelse

Temablokke	Mulige anbefalinger
Fælles strategi for indsatser til børn og unge	1. Der udarbejdes en fælles kommunal strategi for indsatser på børne- og ungeområdet 2. En analyse af de eksisterende indsatser med henblik på at skabe synteser, overveje nye tværgående – kommunedækkende, samt nedlægge indsatser uden tilstrækkelig effekt
Stærke inkluderende børnemiljøer i klubber, dagtilbud og skole	3. Indretning af de fysiske rammer i dagtilbud og skoler ud fra et fællesskabende og inkluderende perspektiv 4. Lærere og pædagogers viden og kompetencer til at tilrettelægge stærke almene læringsmiljøer styrkes.
Tidlig og hurtig indsats på tværs	5. Lærere og pædagoger skal have øget viden og redskaber til systematisk at opspore og handle på børn og unge i mistrivsel 6. Der skal udvikles en ny systematik for opsporing af mistrivsel blandt unge, der falder fra en ungdomsuddannelse 7. Ved indikationer på bekymrende skolefravær iværksætter skolen en specifik handleplan med inddragelse af elev og forældre 8. Styrket praksis for brug af tværfaglighed for elever der er faldet fra en ungdomsuddannelse 9. Indsatser til børn og unge med særlige behov skal tilbydes med udgangspunkt i børn og unges adfærd og behov – ikke deres eventuelle diagnoser.
Styrkede overgange i børns og unges liv	10. Skærpet fokus på at styrke videndeling på tværs af organisatoriske og institutionelle opdelinger ved et barns eller ungs overgange
Stærke meningsfulde fællesskaber	11. Skærpet fokus på at styrke børn og unges deltagelse og engagement i meningsfulde fællesskaber
Styrket fokus på tilflyttere i alderen 15-30 år	12. Der skal udvikles en ny systematik for opsporing af mistrivsel blandt unge tilflyttere 13. Styrket praksis for brug af tværfaglighed for unge tilflyttere
Omlægning fra det specialiserede til det almene område	14. Der udarbejdes et oplæg, der fremlægger alternative fordeling(er) af midler til henholdsvis almenområdet og specialområdet

Fælles strategi for indsatser til børn og unge

1.

Der udarbejdes en fælles kommunal strategi for indsatser på børne- og ungeområdet

- Et klart formuleret børne- og ungesyn, hvor problemforståelsen flytter fra noget iboende barnet og den unge over mod de omgivelser og miljøer de voksne tilbyder børn og unge.
- Fokus på fællesskabsorienterede indsatser på dagtilbuds- og skoleområdet. Indsatser på ungeområdet kan være mere individorienteret – dog uden at den unge isoleres fra fællesskabet. Det skal være et bærende element i udvælgelsen og prioriteringen af indsatser.
- Fokus på trivsel før læring, hvor indsatser i dagtilbud og grundskole overvejende skal have et fokus på at øge barnet/den unges trivsel, da det er en forudsætning for, at barnet/den unge kan lære.
- Fokus på effektbaserede indsatser, hvor der fastlægges rammer for, hvordan der arbejdes med data. Dette for at sikre, at indsatserne i Slagelse Kommune har en effekt i forhold til den udfordring, barnet/den unge og familien står overfor. Det skal være med til udvælge, prioritere og kvalificere eksisterende og fremadrettede indsatser.

Fælles strategi for indsatser til børn og unge

2.

En analyse af de eksisterende indsatser med henblik på at skabe synteser, overveje nye tværgående – kommunedækkende, samt nedlægge indsatser uden tilstrækkelig effekt

- Tydeliggørelse af hvilke indsatser, der er lovbundne samt aftaleforpligtende og hvilke, der er internt besluttede.
- Fokus på at samtænke og koble indsatser på tværs, så det undgås, at der eksisterer samme/lignende indsatser flere steder i organisationen. Det kan blandt andet indeholde en opmærksomhed på videndeling på tværs om indsatser og fælles arbejdsgange i forbindelse med tilrettelæggelsen af nye indsatser.
- Efter udarbejdelse af strategien, vil der på gå et administrativt arbejde med kvalificering af eksisterende indsatser med henblik på udvælgelse, prioritering og kvalificering.

Stærke inkluderende børnemiljøer i klubber, dagtilbud og skole

3.

Indretning af de fysiske rammer i dagtilbud og skoler ud fra et fællesskabende og inkluderende perspektiv

- Afsætte en anlægspulje, som klubber, skoler og dagtilbud kan søge, når de har behov for at etablere mindre rum og fleksible rammer til holddannelser og andre læringsaktiviteter
- Lade eventuelle ledige kvadratmeter i dagtilbud og skoler indgå i en strategisk planlægning af inkluderende læringsmiljøer.
- Sammentænke klubmiljøerne med skolernes miljøer

Stærke inkluderende børnemiljøer i klubber, dagtilbud og skole

4.

Lærere og pædagogers viden og kompetencer til at tilrettelægge stærke almene læringsmiljøer styrkes

- Udarbejdelse af praksisnært inspirationsmateriale. Her kan der blandt andet tænkes i inspiration fra specialområdet, som kan integreres i almenmiljøet.
- Det integreres og styrkes i PPR's arbejde på skolerne, herunder i forbindelse med den løbende sparring om tilrettelæggelse af undervisningen, ligesom det kan tænkes ind i udarbejdelsen af læreplaner.
- Løbende supervision i undervisningen af medarbejdere i PPR.
- Generel fokus på aktionsbaseret kompetenceudvikling af personalet, så der er rette kompetencer til rette tid

Tidlig og hurtig indsats på tværs

5.

Lærere og pædagoger skal have øget viden og redskaber til systematisk at opspore og handle på børn og unge i mistrivsel

- Øget viden om risikofaktorer/tegn på begyndende mistrivsel for lærere og pædagoger. Herunder bl.a. sproglig vanskelighed, ordblindhed, talblindhed og fravær som særlige indikationer.
- Opsporing af tidlige tegn kan tænkes ind i alle dialoger med forældre, herunder i forbindelse med opstartsmøder, overgangsmøder, skole-hjem samtaler mv. Løbende dialoger med familier og redskaber til, hvordan disse dialoger kan foretages, kan være med til at sikre viden om ændringer i familien, ændringer i et barns adfærd i hjemmet, særlige udfordringer mv., som der tidligt kan tages hånd om.
- Faste arbejdsgange som træder i kraft, når en lærer eller pædagog ser tegn på mistrivsel hos en elev.
- Tæt sparring mellem PPR og lærere/pædagoger om opsporing af mistrivsel. Øget fokus på opsporing af mistrivsel på grundskoler via oplæg og drøftelser.

Tidlig og hurtig indsats på tværs

6.

Der skal udvikles en ny systematik for opsporing af mistrivsel blandt unge, der falder fra en ungdomsuddannelse

- Udarbejdelse af nye arbejdsgange, der sikrer hurtig og opsøgende dialog med unge, der er faldet fra en ungdomsuddannelse.
- Redskaber, der understøtter vejlederne til i dialog med de unge at opspore tegn på mistrivsel og identificere de bagvedliggende udfordringer.

Tidlig og hurtig indsats på tværs

7.

Ved indikationer på bekymrende skolefravær iværksætter skolen en specifik handleplan med inddragelse af elev og forældre

- Skoleområdet udarbejder en fælles systematik for opsporing af og reaktion på skolefravær
- Pædagogisk Psykologisk Rådgivning og Børn og Familie inddrages efter en fast plan ved bekymrende fravær

Tidlig og hurtig indsats på tværs

8.

Styrket praksis for brug af tværfaglighed for elever der er faldet fra en ungdomsuddannelse

- Det skal være tydeligt defineret, hvilket trin der er i processen, fra der kommer besked om, at en ung er frafaldet og til den unge er hjulpet videre.
- Der skal sikres et handlingskatalog i forhold til hvem, der skal trækkes ind i et tværfagligt rum i forhold til den konkrete identificerede problemstilling.

Tidlig og hurtig indsats på tværs

9.

Indsatser til børn og unge med særlige behov skal tilbydes med udgangspunkt i børn og unges adfærd og behov – ikke deres eventuelle diagnoser.

- Pædagogisk Psykologisk Rådgivning kan udarbejde en mini-PPV (Pædagogisk Psykologisk Vurdering) som baggrund for igangsættelse af en indsats, der afprøves og evalueres før der kan iværksættes en mere omfattende og længerevarende udredning.

Styrkede overgange i børns og unges liv

10.

Skærpet fokus på at styrke videndeling på tværs af organisatoriske og institutionelle opdelinger ved et barns eller ungs overgange

- Viden fra sundhedsplejerske til dagtilbud
- Skærpet fokus på overlevering af viden fra dagtilbud til skole. Det kan blandt andet ske via mødestrukturen Tværfagligt Møde, hvor lærere fra barnets kommende skole inviteres med til tværfaglige møder i dagtilbuddet, hvis der indkaldes til et sådant møde i barnets sidste år i dagtilbuddet. Og omvendt, hvor pædagoger inviteres med på tværfaglige møder i indskolingen.
- Skærpet fokus på overgangen fra grundskole til ungdomsuddannelser, herunder særligt i forhold til vejledernes gennemgående funktion i både udskolingen og videre i uddannelsessystemet, som kan anvendes til at sikre at viden om den unge følger med.

Stærke meningsfulde fællesskaber

11.

Skærpet fokus på at styrke børn og unges deltagelse og engagement i meningsfulde fællesskaber

- Øget fokus på hvordan vi samarbejder med organisationer, der har indsatser drevet af frivillige, der kan være med til at understøtte barnet/den unges hverdagsliv. Herunder fx familieeven, skoleeven, mentorordninger. Det kan bidrage til, at flere børn og unge forbliver eller bliver en del af et fællesskab.
- Øget fokus på hvordan den unge som frivillig kan få børn og unge engageret i fællesskaber i samfundet. Det kan fx være valgfag i grundskolen der bruges til at undervise i frivillighed eller erhvervspraktikken der bruges i frivillige foreninger og organisationer. Det kan bidrage til at få unge til at engagere sig i frivillige fællesskaber.
- Øget fokus på viden om civilsamfund og frivillighed blandt de fagpersoner, der er tættest på de unge, herunder lærere, klubmedarbejdere, ungevejledere, psykologier mm. Det kan blandt andet tænkes som en mere integreret del af eksisterende indsatser, herunder Elevtjenesten og i Tværfaglig Mødestruktur.
- Opbygge erfaringer med indgåelse af sociale kontrakter mellem fx en fodboldklub og kommunen.
- Der kan arbejdes videre med, hvordan der – evt. i forsøgsordninger - kan tilrettelægges ungdomsmiljøer på ungdomsuddannelse, der kan bidrage til understøttelse af sammenhængen med civilsamfundet og de frivillige. Det kan eventuelt udforskes og afprøves sammen med de unge.

Styrket fokus på tilflyttere i alderen 15-30 år

12.

Der skal udvikles en ny systematik for opsporing af mistrivsel blandt unge tilflyttere

- Udarbejdelse af nye arbejdsgange, der sikrer hurtig og opsøgende dialog med unge, der er tilflyttere til kommunen.
- Redskaber, der understøtter vejlederne til i dialog med de unge at opspore tegn på mistrivsel og identificere bagvedliggende udfordringer. Det gælder både for unge tilflyttere, der er startet på uddannelse eller beskæftigelse og de unge, der ikke er.

Styrket fokus på tilflyttere i alderen 15-30 år

13.

Styrket praksis for brug af tværfaglighed for unge tilflyttere

- Det skal være tydeligt defineret, hvilket trin der er i processen, når der kommer besked om at en ung er tilflyttet. Herunder kan blandt andet indgå særlige handleveje for de unge, der er i uddannelse eller beskæftigelse og handleveje for de unge, der ikke er i uddannelse eller beskæftigelse.
- Der skal sikres et handlingskatalog i forhold til hvem der kan trækkes ind i et tværfagligt rum i forhold til de identificerede problemstillinger.

Omlægning fra det specialiserede til det almene område

14.

Der udarbejdes et oplæg, der fremlægger alternative fordeling(er) af midler til henholdsvis almenområdet og specialområdet

- Opstilling af scenarier for mulig nedlæggelse af specialtilbud, specialklasser og specialskoler, samt opbygning af tilsvarende specialpædagogisk kapacitet i de almene skoler og dagtilbud. Dette vil betyde at midlerne som udgangspunkt gives til det almene område, som så skal håndtere specialopgaven som en integreret del af det almene tilbud.
- En finansieringsmodel for eventuelle specialskoler og -institutioner, hvor almentilbuddet "køber" en plads, hvis der er brug for det.
- Principper for visitering til specialområdet. Hvis flere skal rummes i det almene, hvad skal så være gældende af afprøvede indsatser før et barn kan indstilles til og eventuelt visiteres til en specialinstitution / -skole.
- Opfølgning og data: hvordan kan udviklingen følges, og hvordan kan vi måle om, om inklusionen har en positiv effekt for alle elever?